

Askums Kyrka

Askums kyrka är en kyrkobyggnad i Askum, Södra Sotenäs församling, Sotenäs kommun, Bohuslän. Det är en åttakantig centralkyrka — den enda i sitt slag i Bohuslän. Den ersatte en medeltida kyrka som revs 1885.

Historia

Den nuvarande kyrkan byggdes 1878-1880 av byggmästaren Per Thorsén, Varola (ca. en mil söder om Skövde) efter ritningar av arkitekten Peter Anders Pettersson, Vårsås, som ritat många andra kyrkor i västra Sverige och ersatte kyrkan som låg på den Askums gamla kyrkogård. Kyrkan invigdes två gånger. Första gången 1880 av prosten Wetterqvist. Eftersom den inte ansågs färdigbyggd då, så återinvigdes den 1886 av biskop Björck. Kostnaden för kyrkbygget blev 45 732 kronor.

Kyrkobyggnaden

Kyrkan är byggd av granit från en gård i trakten. Granitfasaden har flera medeltidsinspirerade detaljer i likhet med många samtida kyrkor. Exteriören är i stort sett oförändrad sedan byggnadstiden. I dess mittparti finns en hög fönstergenombruten lanternin. Tvärskeppsarmar skjuter ut i norr och söder. I öster återfinnes koret och i väster ett gotiserande torn. Grundplanen får därigenom formen av ett grekiskt kors. Kyrkans tak är av trä belagt med skifferplattor. Lanterninen och tornspiran har kopparbeläggning. Kyrkan har återkommande drabbats av fuktskador, som har reparerats ungefär vart tionde år. Den mindre kyrkklockan är gjuten år 1768 och den större 1914.

Några år efter att kyrkan stod färdig insattes en ved-och-kokseldad kamin vid östra läktaren och senare en liknande även vid den västra läktaren. 1935 byggdes ett särskilt pannrum och 1955 insattes där en oljepanna. Bergvärme tillkom 2007 och ett konvektorsystem för uppvärmning 2010. År 2014 byttes hela den elektriska installationen ut och man fick elektronisk styrning av belysning och klockringning.

Inventarier

- Altaruppsatsens enkla kors byttes 1940 ut mot en oljemålade altartavla utförd 1940 av Nils Asplund, som återger Kristus på korset.
- Granitkolonner flankerar altartuppsatsen. Kullgrens enka fick en beställning av 18 granitpelare från Italien., Vid inspektion av pelarna så var två behäftade med färgstrimmor vilket upplevdes skämmigt, så dessa skänktes till Askums kyrkobygge. Kullgrens började på 1870-talet att polera granit, efter de rekryterat yrkesmän från Älvdalen, efter att Porfyrfabriken brunnit upp. Enligt lokal sägen skall straffångar medverkat vid poleringen. Tillverkningen skedde på Bohus-Malmön.

Dopfunten

Askums ursprungliga dopfunt var en skulpterad dopfunt av täljsten, troligen från 1100-talet. Den förvaras nu på Göteborgs stadsmuseum.

Dopfunten är i tre delar och har en fyrpassformad cuppa med bladornament, skaft och en fot med tre armar, utformade som vilddjur som biter i människomasker vilka djuren håller mellan tassarna.

Ny Dopfunt

Bild Ursprunglig Dopfunt

Bild: den tidigare altartavlan

Den gamla dopfunten har ersatts av en nyklassisistisk i vitt och guld

- Nattvardskärl i silver från 1700-talet.
- En donation möjliggjorde inköp av de kristallkronor år 1905. I kyrkan ryms 485 personer

Askums tidigare kyrka

